

18. Гладь Ю.О. Право вимоги як об'єкт цивільних прав.- Дисертація канд. юрид. наук: 12.00.03, Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2013. - 200 с.

Ключові слова: майнові права, Цивільний кодекс, режим речей, кредитор, зобов'язання.

Keywords: property rights, the Civil Code, the regime of things, the creditor, the obligations.

Галупова Лариса Ігорівна,

асистент кафедри права інтелектуальної власності та корпоративного права Національного університету «Одеська юридична академія»

ОНЛАЙН – МЕДІАЦІЯ ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Виникнення медіація як способу альтернативного захисту прав інтелектуальної власності пов'язане із недовірою суспільства до судової системи. Недовіру у громадян викликало надмірне завантаження суду. Деякі справи можуть розглядатись декілька місяців чи навіть декілька років.

На сьогоднішній день, Рада Європи поставила перед собою пріоритетне завдання, а саме допомога державам-членам у справедливому і швидкому правосудді та у розробці альтернативних методів врегулювання конфліктів. Це, в першу чергу, допоможе виробити стандарти, відповідно до яких, держави-члени повинні привести своє законодавство у певну відповідність на підставі взятих правових зобов'язань.

Україна, на сьогоднішній день, активно удосконалює структуру органів, які здійснюють правову охорону та захист об'єктів інтелектуальної власності. Запровадження інституту медіації має стати одним із кроків до поставленої мети. Провівши порівняльне дослідження передового досвіду деяких країн світу в сфері медіації, Рада Європи підготувала рекомендації щодо наступних кроків, які слід здійснити Україні, та запропонувала свої висновки щодо відповідної нормативно-правової бази. Результати дослідження мають рекомендаційний характер та не ставляють за мету нав'язування конкретної моделі медіації. Україна має йти своїм шляхом запровадження медіації та накопичувати свій досвід щодо даної процедури.

Медіація – це один із способів альтернативного врегулювання конфлікту (спору). Серед науковців панують різні погляди на медіацію. Решетникова І.В. пропонує розглядати медіацію як форму примирення сторін, в ході якої

нейтральна особа, добровільно обрана сторонами (виходячи з її компетенції та авторитету), проводить переговори [1, с.53]. Авімська О.В. під медіацією розуміє такий спосіб врегулювання конфліктів, при якому сторона конфлікту на основі добровільного волевиявлення за участі третьої неупередженої сторони намагаються знайти взаємоприйнятне вирішення конфлікту на основі дотримання принципів конфіденційності, рівності сторін та співробітництва [2, с.155]. Яковлев В.Ф. медіацію розглядає як діяльність фахівця з урегулювання суперечок у рамках переговорів сторін спору з метою укладення між ними мирової угоди [3, с.13]. Гвоздарева М.В. розглядає посередництво (медіацію) як процедуру, спрямовану на мирне вирішення конфлікту, усунення його причин і наслідків, яка може бути завершена досягненням угоди [4,с. 7].

Медіація, за своєю природою, є переговорним процесом, що носить добровільний характер і може бути перерваний у будь-який час по бажанню сторін. Крім цього, сторони самостійно напрацьовують рішення та можуть впливати на результат. Медіації має деякі особливості, які відрізняють її від інших альтернативних способів врегулювання конфлікту: по-перше, переговори проводить третя особа із спеціальною підготовкою – медіатор. По-друге, процедура медіації має особливу структуру, яка відкриває можливості спільного знаходження взаємовигідного рішення. І по-третє, на відміну від класичного судового розгляду медіація не обмежується процесуальним предметом спору. Виходячи з даних особливостей можемо відзначити переваги даної процедури: швидкість, конфіденційність та – як засвідчує загальна практика проведення медіації-високий ступінь результативності.

З великим різноманіттям відносин в мережі Інтернет виникає багато і порушень в Всесвітній мережі. Розвиток Інтернет – відносин є, безумовно, кроком до популяризації інтелектуальної власності. Але це ж і викликало збільшення кількості порушень прав інтелектуальної власності. Так, в будь-який час та в будь – якому місці особа отримує доступ до різних об'єктів інтелектуальної власності, які розміщені і Інтернеті. Порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет може виникати і щодо законного використання таких об'єктів і щодо законності попередньо розміщених об'єктів.

До ознак та переваг медіації у порівнянні з іншими механізмами врегулюванні конфліктів у сфері інтелектуальної власності відносяться:

1. швидкість (1-2 дні);
2. конфіденційність;
3. зменшена ступінь формалізованості;
4. невеликі витрати;

5. рівність сторін, добровільність процесу медіації;
6. можливість для сторін контролювати процес, вносити свої корективи;
7. можливість припинити процес медіації за ініціативою сторони;
8. активна роль сторін, диспозитивність процесу медіації;
9. кваліфікованість та неупередженість медіатора;
10. взаємовигідний результат;
11. психологічні фактори, до яких, зокрема, відносяться уникнення конфлікту між сторонами й можливість подальшої співпраці [5, с.67].

Специфіка Всесвітньої мережі Інтернет вимагає швидкого реагування на такі порушення. За лічені секунди будь-які об'єкти права інтелектуальної власності можуть бути скопійовані чи переслані на інший кінець земної кулі, що ускладнить можливість відслідкувати правопорушника.

Саме тому стає актуальним таке явище як онлайн – медіація. Незважаючи на свою новизну, онлайн врегулювання конфлікту має 30-річну історію. Перша онлайн – конференція була проведена ще в 1996 р. і починалась як альтернативне врегулювання конфлікту – онлайн. Передбачалося, що це буде оснований на комп'ютерних мережах аналог офлайнових процедур врегулювання конфліктів, при яких сторони зустрічаються віч-на-віч, тобто переговорах та медіаціях. Тоді робилися спроби зімітувати традиційні процедури, тільки проводили їх віддалено. При перших спробах врегулюванні конфлікту онлайн, були запрошені справжні практикуючі медіатори, які просто проводили зустрічі через Інтернет, а не «вживу», але при цьому застосовували ті ж навички, які напрацювали і звикли застосовувати в офлайн [6, с.151; 171].

Довгий час онлайн – медіацію використовували тільки щодо тих конфліктів, які виникали в мережі Інтернет. Але сьогодні стає зрозумілим, що в онлайні можна врегулювати в конфлікти, які виникають поза Інтернетом [7, с.13].

Показником зростання випадків використання онлайн – медіації, стало розвиток і впровадження прийомів онлайн врегулювання конфлікту в таких нових контекстах, як робота державних органів, нормативна база Європейського союзу і робота міжнародних організацій [8, с.3].

Отже, як висновок можна сказали, що онлайн – медіація є не тільки одним із способів альтернативного врегулювання конфлікту, але прикладом того, наскільки альтернативне врегулювання конфлікту є гнучким механізмом захисту прав, що здатне підлаштуватись під сторін конфлікту та під час (епоху).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Решетникова И. В. Право встречного движения. Посредничество и российский арбитражный процесс // Медиация и право. Посредничество и примирение. 2007. № 2 (4). С. 53.
2. Авимская О. В. Принципы медиации (посредничества) // Медиация и право. Посредничество и примирение. 2009. № 5. С. 155.
3. Яковлев В. Ф. Закон свободного применения // Медиация и право. Посредничество и примирение – 2006. – № 1. – С. 13.
4. Гвоздарева М. В. Посредничество как метод альтернативного разрешения корпоративных конфликтов : автореф. дис. ... канд. соц. наук : 22.08.08. Москва. – 2006. – 16 с.
5. Ульянова Г.О. Актуальні питання запровадження медіації у сфері права інтелектуальної власності // Південноукраїнський правничий часопис Одеського державного університету внутрішніх справ.- 2010.- випуск №3 – с.66-68
6. Rabinovich-Einy O., Katsh E. Technology and the Future of Dispute Systems Design // Harvard Negotiation Law Review. 2012. Vol. 17. – P. 151, 171.
7. Диалог о методах онлайн разрешения споров: VII Петербургский Международный юридический форум. Круглый стол на тему «Альтернативные способы разрешения споров и цифровое правосудие» // Вестник Федерального института медиации. – №2-3. – 2017. – С. 10-20.
8. Rule C., Rogers V., Duca L. D. Designing a Global Consumer Online Dispute Resolution (ODR) System for Cross-Border Small Value – High Volume Claims – OAS Developments // Uniform Commercial Code Law Journal. 2010. Vol. 42. P. 3.

Ключові слова: медіація, стандарти, дослідження, врегулювання конфлікту, механізм захисту.

Keywords: mediation, standards, research, conflict resolution, defense mechanism.

Данильченко Олена Валентинівна,

старший викладач кафедри загальнотеоретичної, конституційної та цивілістичної юриспруденції Миколаївського інституту права Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА : ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ЗДІЙСНЕННЯ ТА ЗАХИСТУ

Адаптуючи українське законодавство до права Європейського Союзу, Україна, як держава, що прагне бути правовою, соціальною державою визнає людину найвищою цінністю. Без визнання особистих прав людини, без